

Przyszłość Gwary

Data publikacji: 16.12.2005 0:00

brak zdjęcia

Obserwując przemiany, jakie zachodzą w obrębie języka polskiego, wielu Polonistów zwraca uwagę na zmiany w gwarach poszczególnych regionów, w tym również w gwarze Śląska Cieszyńskiego. W ciągu ostatnich kilkunastu lat zmienił się znacznie stosunek młodzieży do posługiwania się mową przodków. W pewnym sensie winę za to ponoszą młodzi rodzice znający gwarę, którzy za symbol nowoczesności uznają posługiwanie się językiem literackim. Uczą oni dziecko tzw. "poprawnej polszczyzny" sami popełniając wiele błędów stylistycznych. Dziecko w bezpośrednich kontaktach z rówieśnikami i tak po czasie wchłonie wyrażenia i słownictwo gwarowe, nabywając niejako wtórnie język lokalnej społeczności. Unikanie gwary, nie jest zatem symbolem nowych czasów, lecz odcinaniem się od tradycji. Język bowiem jest naturalną platformą, na której rozwija się i funkcjonuje kultura, również ta na poziomie lokalnym. Rezygnacja z posługiwania się gwarą jest po części rezygnacją z naszej tożsamości etnicznej. Niepokojące zjawisko zaniku gwary można w pewien sposób zatrzymać poprzez organizowanie konkursów i przeglądów naszej śląskiej mowy. Nie powinniśmy się również wstydzić gwary – czy to w urzędzie czy w szkole.

Nie możemy dopuścić, aby nasz język stał się reliktem funkcjonującym, jako szczątkowy element lokalnych społeczności.